

תזמורת ירושן לים

תזרח = מתערב

מנצח ראשי ומנהל מוסיקלי:
תום כהן

יחיאל חסון

יסמין לוי

אזינו קדידה

מנצח: תום כהן

צילום תום כהן | דניאל קמינסקי | צילום יסמין לוי | ענבל מרמרי

מרדכי בליזם

3/10

אדיו קרידה

קהל נבד,

ברוכים הבאים,

אנחנו שמחים גאים ומתרגשים לפתוח איתכם את סדרה מספר שלוש בעונת העשור שלנו עם קונצרט שמרגש אותנו במיוחד - "אדיו קרידה" עם יסמין לוי, האחת והיחידה.

מעבר להיותה מבצעת ענקית - על כך תעיד הצלחתה הבינלאומית ארוכת השנים - יסמין לוי נשאה על כתפיה למעשה במשך שנים ארוכות את האחריות להמשך קיומה של תרבות הלאדינו ובראשה - את שירת הלאדינו שכמעט ופסה מן העולם.

הפריחה והרנסאנס ששירי הלאדינו זוכים להם הן בארץ והן ברחבי העולם, הם במידה רבה בזכות התהודה העצומה לה זכתה העשייה המוסיקלית והאומנותית של יסמין לאורך השנים, ויכול להיות שלא היו אפשריים אחרת.

על כן, אנחנו באמת מרגישים כי יש לנו תרומה צנועה להיסטוריה המוסיקלית בארץ ואף מחוצה לי, עת אנו מעלים מופע שכזה, בו יסמין "חוזרת" אל השירים המוכרים והאהובים ביותר מקורפוס שירת הלאדינו, ומבצעת אותם בעיבודים חדשים ומיוחדים שנכתבו במיוחד עבורה מתוך מחשבה על קולה וסגנונה הייחודיים והמזוהים כל כך.

מעבר לכך, נציין כי אחת מאבני הדרך בהיסטוריה שלנו כתזמורת היתה המופע המשותף הראשון שהעלינו עם יסמין לפני כשבע שנים, שם התרגשנו לפגוש, מעבר לאמנית המצליחה, אישה אמיתית, חמה ונדיבה שנכנסה עמוק ללבבות של כולנו והפכה במהירות לחלק מהמשפחה.

ועל כן, היה חשוב לנו לפנות אליה בשנית לרגל העונה המיוחדת הזו.

תיהנו!

תום כהן

מנצח ראשי ומנהל מוסיקלי

עופר אמסלם

מנכ"ל

אדיו קרידה

תכנית הקונצרט

1. לה רוזה אנפלורסה (צור משלו אכלנו) | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
2. מי סואגרה לה נגרה | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
3. אונה פסטורה | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
4. Nathalie (נטלי) | מילים ולחן: חוליו איגלסיאס וראמון ארקוסה | ביצוע: יסמין לוי
5. לה וידה דו | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
6. ג'אקו | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
7. שיר ללא שפת אם | לחן וסולו כינור: תומר עינת
8. לה נאוה דל אולבידו (אספרה און פוקו) מילים ולחן: Dino ramos | ביצוע: יסמין לוי
9. וון קרידה וון אמדה מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
10. עת שערי רצון | מילים: ר' יהודה בן שמואל בן עבאס | לחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
11. Cada dia mas (קאדה דיה מאס) | מילים ולחן: חוליו איגלסיאס, ראמון ארקוסה ומנואל דה קאלווה | ביצוע: יסמין לוי
12. אברה טו | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
13. אונה הורה | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
14. קואנדו אל ריי נימרוד | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
15. מורניקה (שחרחורת) | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי
16. אדיו קרידה | מילים ולחן: עממי | ביצוע: יסמין לוי

אדיו קרידה

תום כהן - מנצח ראשי, מנהל מוסיקלי ומעבד

תום כהן, 36, יליד באר שבע, הוא מנצחה הראשי ומנהלה המוסיקלי של תזמורת ירושלים מזרח ומערב.

מנצח ומנהל מוסיקלית גם על התזמורת האנדלוסית מונטריאול (קנדה) וה-MED Orchestra (בלגיה).

מנצח, מנגן מנדולינה ומעבד עבור תזמורת "אל גוסטו" ("El Gusto") מאלג'יר.

ניהל את פסטיבל מוסיקת העולם בגיברלטר בין השנים 2011-2013 ומשמש כמנהלו האמנותי של "ערבסק" - פסטיבל עכו הבינלאומי למוזיקה ערבית.

כהן נחשב לבעל יכולת ייחודית להעביר את המוזיקה של צפון-אפריקה וארצות ערב לנגנים בעלי השכלה קלאסית מערבית, ועל כן מוזמן באופן תדיר להקים תזמורות במבנה הייחודי של תזמורתו הישראלית ברחבי העולם - צרפת, קפריסין, אוזבקיסטן ועוד.

בשנת 2016 הוזמן להקים תזמורת במרוקו עבור ובמימון המלך.

כמו כן, נתן ביטוי לכשרונו זה בעבודה לצד שמות כמו: אנריקו מסיאס, שב חאלד, ראשיד טאהה, אישתאר אלבינה, יסמין לוי, ובניצוח על תזמורות וביניהן התזמורת הפילהרמונית הישראלית.

בארץ, הפיק אלבומים, סינגלים והופעות חיות עבור שמות גדולים בתעשיית המוזיקה וביניהם: ברי סחרוף, עמיר בניון, שרית חדד, דודו טסה, אהוד בנאי, דויד ברוזה, נינט טייב, כנסיית השכל, עידן עמדי, עומר אדם, שמעון בוסקילה, דקלה ועוד.

צילום: דניאל קמינסקי

אדיו קרידה

בתחום המוזיקה הצפון אפריקאית והאנדלוסית עבד עם גדולי המבצעים מהארץ ומחו"ל - ריימונד אבקסיס, רבי חיים לוק, אמיל זריהן, ליאור אלמליח, מוריס אלמדיוני, בנימין בוזגלו, נטע אלקיים, האחים קרוצ'י ועוד.

כהן הלחין את המוזיקה עבור סדרת הטלוויזיה "זגורי אימפריה" של מאור זגורי ועבור סרטי קולנוע וביניהם "הערת שוליים" של יוסף סידר. נחשב לאחד מנגני המנדולינה הטובים בעולם ומנגן על כלי שנבנה במיוחד בשבילו על ידי בונה הכלים הישראלי, בועז אלקיים.

אדיו קרידה

מתן יונה - מנצח

את לימודיו המוסיקליים החל בקונסרבטוריון העירוני בפתח תקווה, בכיתתו של הטרומבוניסט מר אלכס צ'יצ'ילניצקי.

עוד במסגרת זו עסק בנגינה ועיבוד לתזמורות והרכבים מוסיקליים שונים ומגוונים.

במקביל, למד אצל מר מיכה דיוויס, נגן הטרומבון של התזמורת הפילהרמונית הישראלית.

את שירותו הצבאי העביר בתזמורת צה"ל, ראשית כנגן טרומבון ולאחר מכן כעוזר המנצח והמעבד המוסיקלי של התזמורת.

צילום: קוקו

עם שחרורו הצבאי החל לנגן ולהופיע עם תזמורות והרכבים שונים בארץ ובעולם,

מתן הוא בוגר האקדמיה למוסיקה ירושלים (זוכה פרס מצטיין דיקן הפקולטה) במסלול תואר ראשון בשני מקצועות ראשיים: ניצוח תזמורת בהדרכתו של ד"ר יבגני צירלין והלחנה בהדרכתם של ד"ר איל אדלר ופרופ' מנחם ויזנברג.

מתן הוא חבר קבוע בתזמורת ירושלים מזרח ומערב החל משנת 2013 כנגן טרומבון.

במסגרת התפתחותו המקצועית בתזמורת, השתלם יונה אצל מנהלה המוסיקלי מר תום כהן, ובשנת 2016 ערך את הופעת הבכורה שלו כמנצח, והצטרף אל צוות המנצחים של התזמורת. בנוסף, כתב במיוחד עבור התזמורת יצירה מקורית - "פנטזיה של מזרח ומערב" - שבוצעה בביצוע

אדיו קרידה

בכורה ע"י התזמורת בסדרת הקונצרטים "חביבי" במרץ 2018 בניצוחו, ובנוסף בוצעה במסגרת פסטיבל פסנתרים באוקטובר 2018 וגם במסגרת סיבוב קונצרטים של התזמורת בצרפת בנובמבר 2018 בבית האופרה של ניס, בקתדרלת שטרסבורג וב Theatre de la ville בפריז.

ב"חג המחזמר 2016" שימש יונה כמעבד והמנצח של המחזמר "סוליקא" בכיכובה של נסרין קדרי. לאור הצלחתו, המחזמר עולה בימים אלה על במות התיאטרון בכל רחבי הארץ תחת הפקתו של תיאטרון באר שבע.

בדצמבר 2017, הוזמן לנצח על יצירתו של מוריס ראוול "Introduction and Allegro" בקונצרט הפתיחה של פסטיבל הנבל הישראלי השלישי.

בדצמבר 2018, הוזמן לנצח על התזמורת הסימפונית חיפה בקונצרט "מזמור שיר" שהתקיים באודיטוריום חיפה.

לאורך השנים זכה יונה במספר מלגות הצטיינות ופרסים, ראויים לציון הפרס השני בתחרות הקומפוזיציה ע"ש מרק קופיטמן (2016), הפרס הראשון בתחרות הארצית השנייה בקומפוזיציה מטעם הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה ת"א (2017), פרס מצטיין דיקן הפקולטה לניצוח והלחנה, מלגת הצטיינות ליוצרים מטעם "The Siday Fellowship for Musical Creativity" ומלגת הצטיינות מטעם "The Goldberg Charitable Trust".

יצירותיו ועיבודיו בוצעו בין השאר ע"י: תזמורת ירושלים מזרח ומערב, תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים, אנסמבל "מיתר", אנסמבל "טרמולו" ועוד.

מתן יונה הוא מנצח, מלחין, מעבד ונגן טרומבון.

אדיו קרידה

יסמין לוי

יסמין לוי, ירושלמית גאה, זמרת לאדינו ישראלית-בינלאומית הכובשת, בזו אחר זו, במות ברחבי העולם.

אביה של יסמין, יצחק לוי ז"ל - מאנשי הרוח הידועים של ירושלים - היה חוקר של תרבות הלאדינו, אשר הקדיש את חייו לשימור והנצחת המורשת היהודית ספרדית.

צילום: עלי טשקיראן

הוא פרסם את "ספרי הרומנסות הספרדיות" (4 כרכים), האנתולוגיה לחזנות ספרדית.

אלבום הבכורה שלה "Romance & Yasmin" (בלאדינו) יצא בשנת 2000, ובזכותו הייתה מועמדת לפרס "תגלית השנה" בטקס פרסי המוזיקה העולמית של רדיו ה-BBC.

שנתיים לאחר מכן הייתה מועמדת לפרס בקטגוריית "מוסיקת עולם" של רדיו ה-BBC.

בשנת 2002 זכתה במלגה ללימודי פלמנקו בסביליה מקרן Christina Herren.

בשנת 2004 הוציאה את אלבומה השני "La Juderia" (השם נגזר מהשכונות בהן חיו היהודים בספרד). האלבום שילב בין סגנון הלאדינו של אלבומה הראשון לבין סגנון הפלמנקו, וכלל גם שירים בספרדית שכתבה והלחינה יסמין. באלבום זה נכלל, כמו כן, החידוש לשיר הנושא מהסרט "Vengo", השיר "Naci en Alamo", שהפך ללהיט בינלאומי.

ב-2006 קיבלה יסמין פרס הוקרה מיוחד במהלך הופעתה בפסטיבל

אדיו קרידה

"Babel Med" שנערך במרסיי, צרפת. הפרס הוענק לה מטעם "The Anna Lindh Euro-Mediterranean Foundation for dialogue between Cultures" בה חברות, לצד מדינות מהאיחוד האירופי, שבע מדינות מהעולם הערבי.

אלבומה השלישי, "Mano Suave", יצא באוקטובר 2007.

האלבום הופק ע"י Lucy Duran והוקלט באולפני לווינגסטון בלונדון עם נגנים מרחבי העולם (איראן, ארמניה, יוון, פרגוואי, ישראל, טורקיה וספרד) ואמנים אורחים ובראשם, הזמרת הידועה נטשה אטלס (מצרים-אנגליה), שהצטרפה ליסמין לביצוע הקלאסיקה הישראלית "יד ענוגה" בלאדינו ובערבית.

בדצמבר 2008 זכתה לוי בפרס על יצירה מקורית בקטגוריית מוזיקת העולם על השיר "Me Voy" שהופיע באלבומה השני במסגרת תחרות "The U.S.A. song writing competition".

באותה שנה הייתה מועמדת לפרס היוקרתי והנחשב ביותר בהולנד, פרס "אדיסון" למוסיקת עולם, ובספטמבר של אותה שנה קיבלה יסמין את התואר "שגרירת רצון טוב לילדיהשלום" באנגליה ע"י ארגון "ילדי השלום" להקלת מצבם של ילדי המזרח התיכון.

עוד ב 2008 התארח בתוכניתו הפופולארית של הזמר הטורקי הפופולרי איברהים טטליסט, וביצעה עמו דואט לשירו Seni Sana Birakmam.

ב - 2009 יצא אלבומה הרביעי - "Sentir" (להרגיש).

האלבום הופק ע"י חבייר לימון באולפנים שלו בספרד בחורף 2009.

באלבום זה שיתפה לוי פעולה לראשונה עם הזמרת היווניה הידועה אלני ויטאלי בשיר שכתבה והלחינה יסמין.

"SENTIR" זכה לשבחים מהטיימס הבריטי וכיכב ברשימה היוקרית שלהם ל- 100 האלבומים הטובים ביותר של שנת 2009.

אדיו קרידה

בשנה זו אף יצא הסרט הדוקומנטרי "Music Mon Amor" שהפיקה רשת הטלוויזיה ARTE (גרמניה-צרפת) אשר ליווה את יסמין (ו-2 אמנים נוספים) ברחבי העולם במשך שנתיים.

ב 2010 הוציאה את הדיסק "Libertad" שזכה לתגובות מצוינות ואיתו יצאה יסמין לסיבוב הופעות עולמי של שנה וחצי.

בשנת 2014 יצא האלבום הכפול "Tango" שהוקלט בהופעה חיה במשכן האופרה תל אביב, ביחד עם התזמורת הקאמרית הקיבוצית נתניה בניצוחו ובעיבודו של ירון גוטפריד.

אדיו קרידה

יחיאל חסון - ניטרה ופלמנקו

גיטריסט בינלאומי, מפיק מוסיקלי. גיטריסט קלאסי במקור ובשנים האחרונות מתמקד במוסיקת עולם עם דגש על מוסיקה ספרדית. מופיע על הבמות החשובות בעולם ביניהם הקרנגי הול, סידני אופרה, ברביקן לונדון ובפסטיבלים מוסיקת עולם ברחבי העולם. מופיע ברחבי הארץ במופע מקורי ספרדי.

שיתופי פעולה עם מיטב התזמורות בארץ, אומנים ישראלים ואומנים ספרדיים בתחום הפלמנקו כגיטריסט ומלחין. הוציא לאור את אלבומו המקורי "Different Air" אשר יצירותיו משמשות כפסי קול בסרטים ומופעי מחול. בקרוב ייצא לאור אלבומו החדש.

אדו קרידה

לאדינו

לאדינו היא שפה רומאנית יהודית המדוברת על ידי צאצאי מגורשי ספרד בעיקר יהדות הבלקן, וידועה גם בשמות "ספאניולית" (בעברית), "ג'ודיזמו", "Judeoespañol", ספרדית-יהודית או רק אספאניול בשפת הלאדינו המדוברת. לאדינו הוא השם הנפוץ ביותר כיום ללשון "הספרדית-היהודית", בעבר המונח לאדינו היה לשפה המשמשת לתרגום כתבי קודש בלבד הכתובה באותיות רש"י, שפה שיוחדה לכתיבה והייתה שונה משפת הדיבור.

מקורה של הלאדינו בניב קסטיליאני של הספרדית במאה ה-15, שבו דיברו יהודי ספרד. הם שילבו בשפה המקומית גם יסודות בעברית ובארמית. אחרי גירוש היהודים מספרד ב-1492, והתפזרותם ברחבי האימפריה העות'מאנית, הפכה הלאדינו לשפה יהודית נפרדת, דיברו בה היהודים באסיה הקטנה, בארצות חבל הבלקן, בדרום רומניה, בצפון אפריקה, במזרח התיכון ובארץ ישראל. בקהילות המגורשים במערב אירופה (הולנד, אנגליה, המבורג, צרפת, בלגיה וכו') לא דיברו לאדינו כי אם ספרדית-בארוקית ופורטוגזית (שנכתבו באותיות לועזיות) בתקופה הראשונה ולאחר מכן עברו לשפת המדינה (הולנדית, אנגלית, צרפתית), אך קיימים שם שימושים ליטורגיים מעטים בלאדינו כדוגמת תרגום ההפטרה לתשעה באב.

בשואה נמחו קהילות יהודיות דוברות לאדינו בעיקר באזור הבלקן ובראשן קהילת העיר סלוניקי, שנקראה "ירושלים דה בלקן" (ירושלים של הבלקן) והלאדינו כמעט נכחדה מאזורים אלו.

דוברי לאדינו מטורקיה ומבולגריה שעלו ארצה, הושפעו בשנותיה הראשונות של המדינה מתרבות "כור ההיתוך" ועברו לדבר עברית; ילדים מבתים דוברי לאדינו (כמו גם מבתים דוברי שפות אחרות) נטו להתבייש בהוריהם "הגלותיים" ולא למדו לדבר כראוי בשפה.

אדו קרידה

ללאדינו שני ניבים עיקריים:

הניב העות'מאני (טורקי-בלקני) המתפצל לשני תת-ניבים:

הניב הדרום-מזרחי - דובר בטורקיה וברודוס ושימר את הניבים של הקסטיליאנית.

הניב הצפון-מערבי - דובר ביוון, בבולגריה, במקדוניה, בבוסניה, ובסרביה, ושימר את הניבים של ספרד הצפונית ושל הפורטוגזית

אלה הושפעו באוצר המילים מטורקית, וכן ספגו השפעות אזוריות מלשונות סלאביות ומיוונית

הניב הצפון אפריקאי, חכיתיייה - דובר על ידי היהודים בצפון אפריקה, בעיקר על ידי הקהילות היהודיות במרוקו הספרדית, ניב זה ספג השפעות מערבית, וכן הושפע במשך השנים, בעיקר מאמצע המאה ה-19, מן ההתפתחויות בספרדית המודרנית.

הלאדינו כיום

הלאדינו אינה משמשת היום כבעבר כשפה ראשית עבור היהודים הספרדיים, והדוברים בה מתמעטים והולכים. השימוש בלאדינו כיום בא לידי ביטוי בספרות, בשירה, במחקר, בתיאטרון ובמוזיקה.

הכנסת חוקקה את "חוק הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו", שמטרתו שימור וטיפוח מורשת הלאדינו, כיו"ר ראשון של הרשות הלאומית לתרבות הלאדינו כיהן יצחק נבון, ובשנת 2015 נבחרה לתפקיד הפרופ' תמר אלכסנדר. כמו כן יש ניסיון לשמר את השפה ותרבותה במרכזים מיוחדים כגון "המרכז לחקר הלאדינו ע"ש נעימה ויהושע סלטי" באוניברסיטת בר-אילן וכן ב"מרכז משה דוד גאון לתרבות הלאדינו" באוניברסיטת בן-גוריון, ובחוגים ללימוד השפה באוניברסיטאות, בארץ ובמדינות אחרות בעולם. בין החוקרים המובילים של שפה זו ניתן למנות את יצחק לוי (אביה של יסמין לוי),

אדיו קרידה

אבנר פרץ, מתילדה כהן - סראנו, דוד בוניס, אלדינה קינטנה, תמר אלכסנדר, שמואל רפאל ויהודה צבי.

המחזה של יצחק נבון "בוסתן ספרדי" המתאר את ההווי של שכונה ספרדית ירושלמית, בשירים סיפוריים והומור, הביא את תרבות הלאדינו להכרה של הקהל הרחב. המחזה זכה להצלחה רבה גם בהפקה המקורית בשנת 1969 וגם בהצגה המחודשת.

בארץ פועלים מספר משוררים דו-לשוניים, בעברית ולאדינו: מרגלית מתתיהו, אבנר פרץ (שהוא גם מתרגם פורה מלאדינו) ומיכל הלד. מתילדה כהן-סראנו היא מן האספניות והיוצרות המרכזיות בתרבות הלאדינו כיום, בתחומי תיעוד השירה והסיפור העממי (וכן בכתיבת רומנסות ספניוליות מחדש כסיפורים, וסיפורים כשירים). כן פועלים מספר זמרים, בתוכם בולט מקומם המרכזי של בני משפחת לוי: האב, זמר הבריטון והמתעד יצחק לוי, אשר ביקש שכל ההקלטות שעשה לשם תיעוד ורישום המסורות המוזיקליות, יועלו באש לאחר מותו; האם, הזמרת כוכבה לוי, והבת יסמין לוי. ראובן וימר עיבד (והוסיף משלו) 70 משלי לאדינו (במקור לאדינו) לנוסח פיוטי, במשקל ובחריזה. ד"ר איציק לוי פועל למען שימור ותיעוד נכסי התרבות והפולקלור של צאצאי מגורשי ספרד. בארכיון ה"רשות הלאומית לתרבות הלאדינו", תיעד לוי את סיפורם האישי של כ-2000 אינפורמנטים דוברי לאדינו.

בפברואר 2018, בוועידה בינלאומית, שנערכה באקדמיה המלכותית ללשון הספרדית, הוחלט על הקמת אקדמיה ללאדינו שמקום מושבה יהיה בישראל. כמו כן ספרד תכיר באופן רשמי בלאדינו כאחת הלשונויות הספרדיות, ותנסה בכך לסייע בשימורה ובהצלתה מהכחדה.

אדיו קרידה

1. לה רוזה אנפלורסה (צור משלו אכלנו) | מילים ולחן: עממי | תרגום מאנגלית: יובל ישראל לאופר ביצוע: יסמין לוי

הורד פורח

La rosa enflorace, en el mes de mayo
Mi alma s'escurece, sufriendo de amor
Sufriendo de amor

הורד פורח במאי
נשמתי מאפילה, טובלת מאהבה
טובלת מאהבה

Los bilblicos cantan, suspirando el amor
Y la pasión me mata, muchigua mi dolor
Muchigua mi dolor

זמירים שרים, נאנחים מאהבה
והתשווקה הורגת אותי, כאבי מתגבר
כאבי מתגבר

Más presto ven palomba,
más presto ven a mí
Más presto tú mi alma, que yo me voy morir
Que yo me voy morir

מהרי, יונה שלי
מהרי אליי
מהרי אליי נשמתי
כי אני מרגיש שאני גוסס
אני מרגיש שאני גוסס

La rosa enflorace, en el mes de mayo
Mi alma s'escurece, sufriendo de amor
Sufriendo de amor
Sufriendo de amor

הורד פורח במאי
נשמתי מאפילה, טובלת מאהבה
טובלת מאהבה

אדיו קרידה

2. מי סואגרה לה נגרה | מילים ולחן: עממי | תרגום מאנגלית: יובל ישראלי לאופר ביצוע: יסמין לוי

Mi Suegra La Negra

Mi suegra, la negra
con mí se daquileya
Yo no puedo más vivir con ella
Ella es muy fuerte, como la muerte
Más presto me veré sin ella
Un día, asentada con mi marido
ella detrás como un enemigo
Me dió un pillisko, me dió un modrisco
Más presto me veré sin ella
En los días de la dulzura
ella ensembrá la amargura
El güerco venga, por la soltura
que yo ya no puedo vivir con ella
con mi suegra, la negra

גיסתי, האפלה הזאת מתגרה בי
אני לא יכולה לחיות איתה יותר
היא חזקה מאוד, כמו המוות
אני יכולה לראות את עצמי חייה בלעדיה בכזו קלות
יום אחד, בזמן שישבתי עם בעלי,
היא שכנה מאחוריי כמו אויב,
היא נתנה לי צביטה,
היא נתנה לי נשכה אותי בחוזקה
אני יכולה לראות את עצמי חייה בלעדיה בכזו קלות
ביום המתוק ביותר
היא זורעת לי מרירות
מי ייתן והשטן יבוא וייקח אותה הרחק
מכיוון שאני לא יכולה לחיות איתה יותר
עם גיסתי, האפלה הזאת.

אדיו קורידה

3. אונה פסטורה | מילים ולחן: עממי | תרגום מאנגלית: יובל ישראל לאופר ביצוע: יסמין לוי

Una Pastora Yo Amí

Una pastora yo amí

רועה שפעם אהבתי

Una hija hermosa

נערה צעירה יפה

Der mi chiquez yo l'adorí

שאהבתי מאז נעורי

Mas que ella no amí

לא אהבתי נערה אחרת מלבדה

Un día que estavamos

יום אחד כשהיינו

En la huertas sentados

ישובים בפרדס

Le dixé yo por ti mi flor

אמרתי לה, עבורך פרח שלי

Me muero de amor

אמות מאהבה

En loss us brazos me apreto

היא החזיקה בי בחוזקה בזרועותיה

Con amor me bezo

ונישקה אותי באהבה

Me respondio con dulzor

ענתה במתיקות

Sos chico para amar

אתה צעיר מדי לאהבה

Me engrandezí y la buxquí

גדלתי וחטיפשתי אחריה

Otro tomo y la pedrí

היא בחרה באחר ואיבדתיה

Ella se olvido de mi

היא שכחה אותי

Mas siempre yo la amí

אבל אני תמיד אהבתי אותה

אדיו קרידה

חוליו איגלסיאס

חוליו חוסה איגלסיאס דה לה קואבה (בספרדית: Julio José Iglesias de la Cueva; נולד ב-23 בספטמבר 1943) המוכר בתור חוליו איגלסיאס, הוא הזמר הספרדי שמכר את מספר האלבומים הגדול ביותר בכל הזמנים.

מכירות עבודותיו עד כה מסתכמות ביותר מ-250 מיליון תקליטים ואלבומים בארבע עשרה שפות שונות.

בסך הכול יצאו לאור 77 אלבומים שלו עד היום.

עד כה, כמות הופעותיו מסתכמת בכ-5,000 הופעות.

איגלסיאס נולד במדריד בירת ספרד, וגדל כקתולי. בן בכור לדוקטור לגינקולוגיה, חוליו איגלסיאס פוגה, ולמריה דל רוסריו דה לה קואווה אי פריגנאט. איגלסיאס טוען שאימו צאצאית של יהודים והוא נשען על פירוש שם משפחתה של אמו "דה לה קואבה" או בתרגומו "מהמעה", כינוי שלרוב ניתן ליהודים אנוסים שהסתתרו מאימת האינקוויזיציה הספרדית.

ב-22 בספטמבר 1963, כשהוא בן 20, היה איגלסיאס מעורב בתאונת דרכים קשה שגרמה לרופאים לשער כי יהיה משותק ברגליו ולא יוכל ללכת. התאונה קטעה את הקריירה הקצרה שלו כשחקן כדורגל, אז שיחק כשוער בקבוצתהנערים של ריאל מדריד. למרות התאונה הוא הצליח לאורך השנים להתגבר על הנזקים שנגרמו לו. כדי לשפר את מיומנויות השימוש בידיים, הוא החל לנגן בגיטרה. לאחר שהחלים, טס איגלסיאס לאנגליה כדי ללמוד שם אנגלית.

קריירה

תחילת הקריירה עד 1978

ב-1968 זכה בתחרות השירים "פסטיבל השירים הבינלאומי בנידורם"

אדיו קרידה

הקלטות עם חברת התקליטים "Discos Columbia" שפעלה כחטיבה בחברת "קולומביה" הבינלאומית שעסקה במוסיקה לטינית.

הוא ייצג את ספרד בתחרות האירוויזיון לשנת 1970, שם התחרה עם השיר "Gwendolyne". את התחרות סיים במקום הרביעי.

שיאו (1978-1990)

ב-1978 חתם איגלסיאס על חוזה הקלטות עם CBS International, שם הקליט אלבומים באנגלית, צרפתית, פורטוגזית, גרמנית ואיטלקית. ב-1981 יצא לאור אלבומו De Niña a Mujer, שאחד משיריו נחשב ללהיטו הראשון בשוק הבריטי, גרסת כיסוי בספרדית לשיר המפורסם "Begin the Beguine", גרסה שהגיעה למקום הראשון במצעד הלהיטים הבריטי. ב-1983 יצא לאור אלבום אוסף של שיריו, בשם "Julio".

ב-1984 הוציא את אלבומו "Bel Air Place 1100", שהיה להצלחה מסחרית והביא לו פרסום רב בשוק המוזיקה באנגלית. מכירות האלבום בארצות הברית בלבד הסתכמו בכ-3 מיליון עותקים. הסינגל הראשון מתוך האלבום, "To All The Girls I've Loved Before", דואט עם וילי נלסון, היה לאחד מחמשת הלהיטים המובילים במצעד "בילבורד". האלבום הכיל גם דואט של איגלסיאס עם דיאנה רוס, "All of You".

ב-1988 זכה חוליו איגלסיאס בפרס הגראמי לאלבום הפופ הלטיני הטוב ביותר, על אלבומו "Un Hombre Solo" ("אדם לבדו"). באותה שנה הוא גם הקליט דואט עם סטיבי וונדר, "My Love", שנכלל באלבומו המצליח "Non Stop".

מאז 1990

בשנות התשעים חזר איגלסיאס למקורותיו במוזיקה הספרדית, וב-1996

אדיו קרידה

הוציא אלבום בשם "Tango". בשנת 2001, ביצע גרסה בספרדית לשיר "What More Can I Give".

ב-2003 הוציא את האלבום "Divorcio" (גירושין) בספרדית, וביום המכירות הראשון שלו נמכרו כ-350,000 עותקים של האלבום בספרד בלבד. האלבום גם שהה במקומות הראשונים במצעדים בספרד, פורטוגל, צרפת, איטליה ורוסיה.

בין השנים 2003–2004 הופיע איגלסיאס בסיבוב הופעות מצליח חובק עולם שנמשך עשרה חודשים.

בדצמבר 2004 הקליט דואט יחד עם זוגתו, מירנדה יוהאנה מריה ריינסבורכר, לשיר חג המולד הידוע "Silent Night". השיר לא יצא לאור באופן רשמי, אך פורסם באתר האינטרנט של הזמר.

בספטמבר 2006 הוציא איגלסיאס לאור אלבום נוסף באנגלית, "Romantic Classics" (קלאסיקות רומנטיות), שכלל שירים רומנטיים מוכרים משנות השישים, השבעים והשמונים.

כיום ממשיך איגלסיאס להופיע ולמשוך צופים רבים להופעות.

איגלסיאס ערך מספר ביקורים והופעות בישראל, כשהאחרונים שבהם היו באוגוסט 2013 בקיסריה, בחודש נובמבר 2013 שהתקיים בהיכל התרבות בתל אביב ובחודש מאי 2016 בהיכל מנורה בתל אביב. בחודש אוקטובר 2018 הייתה הופעה נוספת בישראל במסגרת סיבוב הופעות בינלאומי וגם היא התקיימה בהיכל מנורה בתל אביב.

אדיו קרידה

4. נטלי | מילים ולחן: חוליו איגלסיאס וראמון ארקוסה | תרגום מאנגלית: יובל ישראלי לאופר ביצוע: יסמין לוי

הלחן של השיר "נטלי" מבוסס על זה של השיר "אוצ'י צ'ורנייה" ("עיניים כהות / שחורות") שנחשב לשיר הרומנטיקה הרוסי המפורסם ביותר. השיר (מילים: יובל הרבינקה, לחן: פלוריאן הרמן) פורסם לראשונה ב-17 בינואר 1843.

Nathalie	נטלי
En la distancia	במרזקים
Tu recuerdo	זכרך
Vive en mi	חי בי
Yo que fuí	אני
Tu amor del alma	אהוב נשמתך הייתי
Y a tu vida	ולחייך נתתי כה רבות
Tanto dí.	
¿Qué será de ti?	מה יקרה לך?
¿dónde estás? que ya	היכן את? מפני שבינתיים
A mi atardecer	לא חזרת אל שקיעתי יותר
Ya no has vuelto más	
¿Quién te cuidará?	
Vivirá por ti	מי ידאג לך?
¿Quién te esperará?	מי יחיה למענך
Nathalie.	מי ימתין לך?
Nathalie	נטלי
Ayer mi calma	
Hoy cansado	נטלי
De vivir	
De vivir	אתמול היתה לי שלוה

אדיו קרידה

Sin la esperanza
De que vuelvas
Junto a mi.
¿Qué será de ti?
¿dónde estás? que ya
El amanecer
No oye tu cantar
¿Qué será que a ti?
No te importa ya
Que yo sufra así
Nathalie.
¿Quién te cuidará?
Vivirá por ti
¿Quién te esperará?
Nathalie.
¿Qué será que a ti?
No te importa ya
Que yo sufra así
Nathalie, Nathalie, Nathalie

היום עייפתי מהחיים
מהחיים
ללא תקווה
שתשובי להיות לצידי

מה יקרה לך?
היכן את? מפני שבינתיים
הזריחה אינה שומעת את קול שירתך
מה אירע שכל זה לא נחשב בעינייך יותר
שאני כה טובל
נטלי

מי ידאג לך?
מי יחיה למענך
מי ימתין לך?
נטלי

מה יקרה לך?
זה לא נחשב בעינייך יותר
שאני כה טובל

נטלי

נטלי

נטלי

אדיו קורידה

5. לה וידה דו | מילים ולחן: עממי ביצוע: יסמין לוי

La Vida Do Por El Rakí

La vida do por el rakí,
Yo no puedo desharlo.
De beber nunca me artí,
De tanto amarlo.

Kuando está en el baril,
No avlo kon dingunos,
Kuando me ago kior kandil,
Me kaygo en el lodo.

אתן חיי על בקבוקי

מילים: משה גיורא אלימלך

לחן: עממי

אתן חיי על בקבוקי
כי טוב מהם לי אין
שתה שתיתי עד בלי די
לא מים אלא יין

בהיותו בקנקני
אליו אשא עיניים
בהתמלאי עד זקנקני
אשתחוה אפיים

בין חתולים אני ארי
בין שועלים כליש
ואת עדרי הנערות
אני מולך כתיש

שתה שתיתי עד בלי די
לא מים אלא יין
אתן חיי על בקבוקי
כי טוב מהם לי אין

אדיו קורידה

6. ג'אקו | מילים ולחן: עממי | תרגום מאנגלית: יובל ישראלי לאופר ביצוע: יסמין לוי

Jaco

Alevanta Jaco, en bodas i en beris

No t'amostres flako

Ke tienes mushteris

Chalgiji de meana

Yo les kanto sin kedar

Me meto komo piola

Para les yevar la bolsa

Alevanta Jaco en bodas i en beris

No t'amostres flako

Ke tienes mushteris

Chalgiji de meana

Yo les kanto sin kedar

Me meneo komo un barko

A mi me yaman Jaco

Alevanta Jaco en bodas i en beris

No t'amostres flako

Ke tienes mushteris

Chalgiji de meana

Yo les kanto sin kedar

Se las tomo al ke beve

Les kanto komo se deve

התעורר ג'קו בחתונות ומועדים

אל תגרום לעצמך להראות חלש

יש לך לקוחות

מוזיקאי טברנות

אני שר בשבילם ללא סוף

עושה מעצמי חבל

לשלוט על השינויים הקטנים שלהם

התעורר ג'קו לחתונות ומועדים

אל תגרום לעצמך להראות חלש

יש לך לקוחות

מוזיקאי טברנות

אני שר בשבילם ללא סוף

מתנדנדים כמו סירה

הם קוראים לי ג'קו

מתנדנדים כמו סירה

הם קוראים לי ג'קו

התעורר ג'קו לחתונות ומועדים

אל תגרום לעצמך להראות חלש

יש לך לקוחות

מוזיקאי טברנות

אני שר בשבילם ללא סוף

מזהה את אלו ששתו

אני שר בשבילם כראוי

7. שיר ללא שפת אם | לחן וסולו כינור: תומר עינת

תומר החל ללמוד כינור בגיל 6 והשלים בגרות רסיטל במוזיקה קלאסית בהנחיית מורתו, גב' כרמלה ליימן. במהלך השירות הצבאי, גילה את תשוקתו המוזיקלית באלתור, יצירה, נגינה ושירה בהרכבים וביצירת תקשורת ישירה עם קהלים שונים.

בעל תואר ראשון בקומפוזיציה מהאקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים, בהנחיית פרופ' אמנון וולמן. במהלך לימודיו השתתף כזמר

טנור במקהלה הקאמרית שליד האקדמיה

צילום: איתי נבון

למוסיקה בירושלים, בניצוחו של סטנלי ספרבר, אשר מופיעה עם מיטב התזמורות בארץ ובאירופה. המקהלה ביצעה גם מיצירותיו של תומר. כמו כן, הקים הרכב של מוזיקה בלקנית (Devla), איתה גם ביצע גם חומרים מקוריים בכינור חשמלי.

ב- 2015, מקץ לימודיו, הצטרף ככנר לתזמורת ירושלים מזרח מערב, בניהולו המוסיקלי ובניצוחו של תום כהן. ב- 2018 התמנה לכנר הראשי של התזמורת.

תומר מתעניין בריבוי סגנונות מוזיקליים בחייו, ואוהב להתנסות ולשלב בין סגנונות ולטשטש את הגבולות ביניהם. מנגינה בהרכבים ובלהקות שונות, ועד שירה במקהלות חזנים בבתי כנסת והנחיית קבלות שבת רפורמיות עם אנסמבל ניגונים וטריו אביבר. כמו כן הוא נותן מופעי יחיד ומעביר סדנאות למוזיקאים ולקהלים מסוגים שונים.

"שיר ללא שפת אם"

ההיכרות עם התזמורת השפיעה רבות לא רק על העולם המוזיקלי של תומר, אלא גם על תפיסתו את ארץ ישראל. יום בהיר אחד הוזמן לחזרה ונוכח לשמוע קבוצת נגנים נפלאים אשר מנגנים בכלים שאת חלקם אף לא הכיר. רמת הנגינה, והעומק הרגשי הותירו בו חותם, והוא לא הצליח להבין איך ייתכן שעבר מסלול מוזיקלי כה ארוך, דרך מוסדות הלימוד הרשמיים בישראל, מבלי שיזכה להיחשף כמעט כלל לכל זה. התזמורת הקסימה אותו – הנגנים, הסולנים, הקהל החם, היתוך הסגנונות המוזיקליים והעיבודים העכשוויים מלאי ההשראה של תום כהן – נכנסו ישר ללבו.

כשתומר הלחין עבור התזמורת את היצירה "שיר ללא שפת אם", דמיין שהוא כותב לה שיר ללא מילים, אשר מסכם את המסע המוזיקלי והתרבותי שהוא עובר בה. מתוך אינסוף הרעיונות וההשפעות שספג, הרכיב מחדש יצירה שמייצגת את אהבתו לתזמורת ולעולם שפתחה בפניו.

אדו קרדה

8. לה נאווה דל אולבידו (אספרה און פוקו) מילים ולחן: Dino ramos | תרגום מאנגלית: יובל ישראלי לאופר ביצוע: יסמין לוי

¡Espera!

Aún la nave del olvido no ha partido

No condenemos al naufragio lo vivido

Por nuestro ayer, por nuestro amor, yo te lo pido

¡Espera!

Aún me quedan en mis manos primaveras

Para colmarte de caricias todas nuevas

Que morirían en mis manos si te fueras

Espera un poco, un poquito más

Para llevarte mi felicidad

Espera un poco, un poquito más

Me moriría si te vas

Espera un poco, un poquito más

Para llevarte mi felicidad

Espera un poco, un poquito más

Me moriría si te vas

¡Espera!

Aún me quedan alegrías para darte

Tengo mil noches de amor que regalarte

Te doy mi vida a cambio de quedarte

המתיני.

ספינת השיכחה טרם עזבה.

הבה לא נדון להריסות כל מה שעבר בינינו

למען עברינו, למען אהבתך, אני מתחנן.

המתיני,

הרקפת שנותרה עדיין בידי -

בכדי לשחררך מכל החיבוקים החדשים

- תמות, אם תלכי רחוק

המתני מעט, מעט יותר,

כדי שאוכל לשמח אותך

המתני מעט, מעט יותר

אמות אם תלכי רחוק.

המתיני,

נותר עוד אושר להעניק לך

יש לי מיליון לילות של אהבה לתת לך

אני מציע לשנות את חיי אם תישארי

אדיו קרידה

¡Espera!

No entendería mi mañana si te fueras

Y hasta te admito que tu amor me lo mintieras

Te adoraría aunque tú no me quisieras

Espera un poco, un poquito más

Para llevarte mi felicidad

Espera un poco, un poquito más

Me moriría si te vas

Espera un poco, un poquito más

Para llevarte mi felicidad

Espera un poco, un poquito más

Me moriría si te vas

...

המתיני,

לא אוכל להבין את המחר אם תלכי רחוק,

וגם אם רק תעמידי פני אוהבת, אקבל זאת

אעריץ אותך גם אם לא תאהבי אותי

המתיני מעט, מעט יותר,

כדי שאוכל לשמח אותך

המתיני מעט, מעט יותר

אמות אם תלכי רחוק.

אדו קרידה

9. וון קרידה וון אמדה | מילים ולחן: עממי תרגום מלאדינו: יסמין לוי ביצוע: יסמין לוי

Ven kerida, ven amada,
Ven al bodre de la mar.

בואי יקירה, בואי אהובה
בואי (עימי) אל שפת הים

Ven te kontaré mis males,
Ke te metas a yorar.

בואי ואספר לך צרותיי (מכאוביי)
עד כי יגרמו לבכיך

Guerfanó de padre i madre,
Yo no tengo onde arrimar.

יתום אני מאב ואם
אין מקום אליו אוכל ללכת

Estira la tu pierna,
Un poko m'arrimaré.

הניחי את בירכך (הברך שלך)
ואני אנוח עליה (כמו אניח ראשי)

Azeré un buen esuenyo,
En tus brazos muereré.

אחלום חלום טוב
שבזרועותייך אמות

אדיו קרידה

10. עת שערי רצון | מילים: ר' יהודה בן שמואל בן עבאס ביצוע: יסמין לוי

עַת שְׁעָרֵי רְצוֹן לְהַפְתִּיחַ הוא פיוט הנאמר על ידי עדות המזרח בתפילת ראש השנה, לפני תקיעות השופר שבין תפילת שחרית לתפילת המוסף. יש קהילות הנוהגות לאמרו גם בתפילת נעילה של יום הכיפורים, ויש אף הנוהגות לאמרו עבור יולדת במהלך הלידה. הפיוט חובר על ידי המשורר הספרדי ר' יהודה בן-שמואל אבן-עבאס (נולד בפאס ונפטר בחלב) במאה ה-12.

תוכן הפיוט הוא סיפור עקידת יצחק. הפיוט מרחיב את המסופר במקרא (בספר בראשית כ"ב, א-יט) ומביא את נקודת המבט של כמה גיבורים בסיפור העקידה: אברהם אבינו (העוקד), יצחק אבינו (הנעקד), המזבח, שהוא כעין דמות רקע פסיבית, אך דרמטית ושרה אימנו, אשר יצחק דואג לה לכשתשמע את הבשורה.

סיפור העקדה שבפיוט מלווה בדברי תפילה. ייעודו, כפיוט לראש השנה, מביא את הפייטן לנצלו לבקשת רחמים וסליחה בזכותם של העוקד והנעקד, ולכן הפיוט מביא את הקהל לרגשות עזים.

יש המבארים את הרגש המיוחד שבפיוט הזה בעקבות הטרגדיה שעבר המחבר (בנו סמואל אלמוגרי התאסלם באדריביג'אן בשנת 1163). אולי צערו של האב משוקע בתוך הפיוט, הרווי כאב, הוא הריגוש האמתי שחשים בפיוט זה.

אדיו קרידה

ידעו נַעֲרֵיו כִּי קִרְאָם לְאֹמֵר;
אוֹר הַרְאִיתָם צָץ בְּרֹאשׁ הַר הַמֶּלֶךְ;
וַיֹּאמְרוּ לֹא נִחְזָה רַק מִהֲמֹר;
עָנָה שָׁבוּ פֹה עִם מְשֹׁלִים לְחֲמוֹר;
וְאֲנִי וְהַנְּעָר לְהַשְׁתַּחֲוֶה;
עוֹקֵד וְהַנְּעָד וְהַמִּזְבֵּחַ;
הִלְכוּ שְׁנִיָּהֶם לַעֲשׂוֹת בְּמִלְאָכָה;
וַיַּעֲנֶה יִצְחָק לְאָבִיו כִּכָּה;
אָבִי רֹאה אֵשׁ וְעִצִּי מִעֲרֹכָה;
אֵינִי אֲדַנִּי שׁוֹה אֲשֶׁר כִּהִלְכָה;
הָאֵת בְּיוֹם זֶה דִּתֵּךְ שׁוֹכֵחַ;
עוֹקֵד וְהַנְּעָד וְהַמִּזְבֵּחַ;
וַיַּעֲנֶה אָבִיו בְּאֵל חַי מִחֲסָה;
כִּי הוּא אֲשֶׁר יִרְאֶה לְעוֹלָה הַשְּׁוֹה;
דַּע כֹּל אֲשֶׁר יִחַפֵּץ אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה;
נִבְנָה בְּנֵי הַיּוֹם לְפָנָיו כִּסֵּא;
אֵז יֵאֱמִיר זָבַח וְהַזֹּבֵחַ;
עוֹקֵד וְהַנְּעָד וְהַמִּזְבֵּחַ;
דִּפְקוּ בְּשַׁעֲרֵי רַחֲמִים לְפִתְחֵךְ;
הִבֵּן לְהַזְבֵּחַ וְאָב לְזָבִיחַ;
קוֹיִם לְאֵל וּבְרַחֲמָיו לְבִטְחֵךְ;
וְקוֹי יִי יִחַלִּיפוּ כִחַ;
דַּרְשׁוּ בְּנִחֲלַת אֵל לְהַסְתַּפֵּחַ;
עוֹקֵד וְהַנְּעָד וְהַמִּזְבֵּחַ;

עַת שַׁעֲרֵי רְצוֹן לְהַפְתִּיחַ;
יוֹם אֶהְיֶה כִּפִּי לְאֵל שׁוֹטֵחַ;
אֲנִי זָכַר נָא לִי בְיוֹם הַזִּכְחַ;
עוֹקֵד וְהַנְּעָד וְהַמִּזְבֵּחַ;
בְּאַחֲרִית נִסָּה בְּסוּף הַעֲשָׂרָה;
הִבֵּן אֲשֶׁר נוֹלַד לָךְ מִשְׁרָה;
אִם נִפְשֵׁךְ בּוֹ עַד מָאֵד נִקְשָׁרָה;
קוֹם הַעֲלֵהוּ לִי לְעוֹלָה בְּרָה;
עַל הַר אֲשֶׁר כְּבוֹד לָךְ זוֹרַח;
עוֹקֵד וְהַנְּעָד וְהַמִּזְבֵּחַ;
אֲמַר לְשָׂרָה כִּי חֲמוּדֵךְ יִצְחָק;
גִּדְל וְלֹא לְמַד עֲבוֹדַת שׁוֹחַק;
אֵלֶךְ וְאוֹרְהוּ אֲשֶׁר לוֹ אֵל חָק;
אֲמַרְהָ לְכָה אָדוֹן אָבֵל אֵל תִּרְחַק;
עָנָה יְהִי לְבָבְךָ בְּאֵל בּוֹטֵחַ;
עוֹקֵד וְהַנְּעָד וְהַמִּזְבֵּחַ;
שׁוֹחַר וְהַשְׂכִּימִים לְהִלֵּךְ בְּבִקְרָה;
וְשִׁנֵּי נַעֲרָיו מִמִּתֵּי הַשְּׁקָרָה;
יוֹם הַשְּׁלִישִׁי נִגְעוּ אֵל חֲקָרָה;
וַיִּרְא דַּמּוֹת כְּבוֹד וְהוֹד וַיִּקְרָה;
עָמַד וְהַתְּבוֹנֵן לְהַמְשִׁיחַ;
עוֹקֵד וְהַנְּעָד וְהַמִּזְבֵּחַ;

אדיו קרידה

וַיְהִימוּ כָּל מְלֹאכֵי מְרֻכְבָּה;
אוֹפֵן וְשָׂרָף שׁוֹאֲלִים בְּנִדְבָה;
מִתְחַנְנִים לָאֵל בְּעַד שׁוֹר צָבָא;
אָנָּה תִּנְהַ פְּדִיּוֹם וְכִפָּר הֶבְהָה;
אֵל נָא יְהִי עוֹלָם בְּלִי יָרֵחַ;
עוֹקֵד וְהִנְעֵקֵד וְהַמְזַבֵּחַ;

אָמַר לְאַבְרָהָם אֲדוֹן שָׁמַיִם;
אֵל תִּשְׁלַחְהָ יָד אֶל שְׁלִישׁ אוֹרִים;
שׁוּבוּ לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי מַחְנֵי;
יוֹם זֶה זְכוּת לְבִנֵי יְרוּשָׁלַיִם;
בוֹ שׁוֹעֲרֵי רַחֲמִים אֲנִי פּוֹתֵחַ;
עוֹקֵד וְהִנְעֵקֵד וְהַמְזַבֵּחַ;

לְבְרִיתְךָ שׁוֹכֵן זְבוּל וְשׁוֹבְעָה;
זְכָרָה לְעֵדָה סוֹעֲרָה וְנִגְוָעָה;
וְשׁוֹמֵעַ תִּקְיָעָה תּוֹקָעָה וְתִרְוָעָה;
(בְּשִׁבְתְּךָ: וְשׁוֹמֵעַ תִּפְלָה זְכָרָה לְתִרְוָעָה);
וְאָמַר לְצִיּוֹן בָּא זְמַן הִישׁוּעָה;
יְנוּן וְאַלְיָהָ אֲנִי שׁוֹלֵחַ;
עוֹקֵד וְהִנְעֵקֵד וְהַמְזַבֵּחַ;

הַכִּין עֲצֵי עוֹלָה בְּאוֹן וְחִיל;
וַיַּעֲקֹד יִצְחָק כְּעֵקֶדוֹ אֵיל;
וַיְהִי מְאוֹר יוֹמָם בְּעֵינָם לַיִל;
וְהַמּוֹן דָּמְעָיו נוֹזְלִים בְּחִיל;
עַיִן בְּמַר בּוֹכָה וְלֵב שׁוֹמֵחַ;
עוֹקֵד וְהִנְעֵקֵד וְהַמְזַבֵּחַ;

שִׁיחוּ לְאַמִּי כִּי שְׁשׁוֹנָה פָּנָה;
הִבֵּן אֲשׁוֹר יִלְדָה לְתַשְׁעִים שָׁנָה;
הִיָּה לְאֵשׁ וְלִמְאֻכְלֵת מָנָה;
אָנָּה אֲבָקֵשׁ לָהּ מִנְחָם אָנָּה;
צַר לִי לְאֵם תִּבְכֶּה וְתִתִּיפֵחַ;
עוֹקֵד וְהִנְעֵקֵד וְהַמְזַבֵּחַ;

מִמְאֻכְלֵת יְהוָה מִדְּבָרִי;
נָא חֲדָדָה אָבִי וְאֵת מְאֻסְרֵי;
חֲזֵק וְעַת יִקָּד יִקּוֹד בְּבִשְׁרֵי;
קַח עִמָּךְ הַנִּשְׁאָר מֵאַפְרֵי;
וְאָמַר לְשׁוֹרָה זֶה לְיִצְחָק רִיחַ;
עוֹקֵד וְהִנְעֵקֵד וְהַמְזַבֵּחַ;

אדיו קרידה

11. Cada dia mas (קאדה דיה מאס) | מילים ולחן: חוליו איגלסיאס, ראמון ארקוסה ומנואל דה קאלווה | תרגום מאנגלית: יובל ישראל לאופר ביצוע: יסמין לוי

Cada día mas

(Manuel de la CalvaRamón ArcusaJulio Iglesias)

Si me preguntas

Si te quiero de verdad

Si en la distancia

Necesito tu cariño

Si me preguntas

Yo te quiero contestar

Que para mi

Tú eres el sueño más querido.

Cada día más

Necesito saber de ti

Cada día más

Necesito tenerte aquí

Cada día más

A tu lado quiero vivir

Y luchar los dos

Por el mismo amor

Cada día más, y más.

Si me preguntas

Si te quiero de verdad

Desde el instante

Que llagaste tú a mi vida

Si me preguntas

Yo te quiero contestar

Que tú me diste la razón

Para vivirla.

Cada día más

Necesito saber de ti

Cada día más

Necesito tenerte aquí

Cada día más

A tu lado quiero vivir

Y luchar los dos

Por el mismo amor

Cada día más, y más.

אדיו קרידה

12. אברה טו | מילים ולחן: עממי | תרגום מאנגלית: יובל ישראלי לאופר

Avre Tu Puerta Cerrada

Avre tu puerta cerrada

Qu'en tu balcón luz no hay

El amor a ti vela

Partemos mi flor, partemos de aquí

Yo demandí por la tu hermosura

como te la dio el Dió

La hermosura tuya es pura

la meresco sólo yo

פתחי את דלתותייך הסגורות

מכיוון שבמרפסת שלך, אין שמץ של אור

אהבה תעוף אלייך

בואי נלך, פרח שלי

בואי נלך הרחק מכאן.

שאלתי ליופיך

איך אלוהים חנן אותך בו.

יופיך טהור

ורק אני זכאי לו.

אדיו קרידה

אם תשאלי אותי אם אני אוהב אותך באמת
אם אני צריך את אהבתך מרחוק
אם תשאלי אותי, אני רוצה לומר לך
עבורי את החלום היקר.

בכל יום קצת יותר, אני צריך לשמוע ממך
בכל יום קצת יותר, אני צריך שתהיי כאן
בכל יום קצת יותר, אני רוצה לחיות לצדך
ושנינו נאבקים בשביל אותה האהבה בכל יום יותר ויותר

אם תשאלי אותי אם אני אוהב אותך באמת
מרגע שנכנסת לחיי
אם תשאלי אותי, אני רוצה לומר לך,
שנתת לי את הסיבה לחיות

בכל יום קצת יותר, אני צריך לשמוע ממך
בכל יום קצת יותר, אני צריך שתהיי כאן
בכל יום קצת יותר, אני רוצה לחיות לצדך
ושנינו נאבקים בשביל אותה האהבה בכל יום יותר ויותר

אדיו קורידה

13. אונה הורה | מילים ולחן: עממי | תרגום מאנגלית: יובל ישראלי לאופר ביצוע: יסמין לוי

Una Hora en la Ventana

Una ora en la ventana
Ora i media al balkon
La kulevra de tu ermana
Ah, no mos desha, Ah! no mos desha
Az el amor

שעה בחלון
חצי שעה על המרפסת
אחותך היא נחש
או, היא לא תיתן לנו, או!
היא לא תתן לנו לתנות אהבים

Ke komio la tu mama
En preniada de ti
Te kito morena i dulce
Amasada
Amasada kon la miel

מה אמך אכלה
כשהיא נשאה אותך ברחמה?
היא לקחה את החריפות והמתיקות שלך
וציפתה
וציפתה אותן בדבש

Ah! No t'alves ke sos blanka
Blanka komo el yasmin
Ke ay morenikas en el mundo
Ke kemoron, ke kemaron
Medio Izmir

או! אל תחששי כי לבנה את
לבנה כפרחי היסמין
יש כהות בכל העולם
הן שורפות, הן שורפות
מחצית מאיזמיר

Yo la kero, tu la keres
Ya mos vamos a matar
Ven djugaremos a los dados
El ke la gana, el ke la gana
Su mazal

אני אוהב, את אוהבת
אנו נמות יחדיו
בואי, ונשחק בקוביות מזל
המנצח, המנצח,
יזכה בגורל

A la mar yo me vo echar Un peshkado yo vo panar
Siete novias vo kitar
Ah! Yo a ti, yo a ti
Me vo toma

אשליך עצמי אל תוך הים
אדוג לך דג
שאו! אותך, אותך אני אקח

אדיו קורידה

14. קואנדו אל ריי נימרוד | מילים ולחן: עממי | תרגום מאנגלית: יובל ישראלי לאופר ביצוע: יסמין לוי

Quando el Rey Nimrod

Quando el rey Nimrod

כשהמלך נימרוד

Al campo salía

יצא אל השדות

Mirava en el cielo

הוא העלה מבטו השמימה

Y en la estreyería

והביט בכל הכוכבים

Vido la luz santa

הוא ראה ניצוץ אור קדוש

En la giudería

מעל לרובע היהודי

Que havia de nacer

סימן לכך שאברהם אבינו עומד להיוולד

Avraham avinu

אברהם אבינו, אבינו האהוב

Avram avinu, padre querido

אבינו המבורך, מאור ישראל

Padre bendicho, luz de Israel

אשתו של תרח הייתה בהיריון

La mujer de Terah quedo preñada

יום אחר יום שאל אותה

De día en día el la preguntava

מדוע מבטך השתנה עד כדי כך?

De que teneix la cara tan demudada

היא כבר ידעה את הטוב שגדל בתוכה

Ella ya savía el bien que tenía

הבה נברך את הסנדק וגם את המוהל

Saludemos al compadre

בזכות צדקתו המשיח עוד יבוא

Y tambien al moël

לגאול את כל ישראל

Que por su zekhut

Mos venga el goël

Y ri'hma a todo Israel

When King Nimrod

אדיו קורידה

15. מורניקה (שחרחורת) | מילים ולחן: עממי

ביצוע: יסמין לוי

תרגום של משה גיורא אלימלך:

Morenica

Morenica a mi me llaman
yo blanca nasi.
El sol del enverano
a mi me hizo ansi.

Morenica, grasiosika sois
tu morena y yo grasioso
i ojos pretos tu
tu morena y yo grasioso
i ojos pretos tu.

Morenica a mi me llaman
los marineros
si otra vez me llaman
me voy kon eyos.

Morenica, grasiosika sois
tu morena y yo grasioso
i ojos pretos tu
tu morena y yo grasioso
i ojos pretos tu.

Morenica a mi me llama
el ijo del rei
si otra vez me llama
me voy kon el.

Morenica, grasiosika sois
tu morena y yo grasioso
i ojos pretos tu
tu morena y yo grasioso
i ojos pretos tu.

שחומה קוראים לי
עורי היה כה צח
אבל שמש של קיץ
שזפה אותי כל כך.

שחומה וחיננית את
שחומה וחיננית
ועיניך שחורות

שחומה קוראים לי
מלחים מים,
אם שוב יקראוני
אז אלך עמם.
מורניקה ...

לשחומה הגידו
הלבוא תרצה?
ספינה, מפרש פורשת,
עוד רגע ותצא.
מורניקה ...

לשחומה הגידו:
למה לא תאהב?
זהב וזמן יועילו
שאותי תאהב.
מורניקה ...

היא ירוק לובשת
ושני בוהק,
כך האגס מופיע
עם האפרסק.
מורניקה ...

עתי היא מתלבשת
בגוני כרכום
כך האגס מופיע
עם חבוש אדום.
מורניקה ...

מעלות התקינו
מפז ומפלדה,
את החתן הביאו
לתת פה ברכה.
מורניקה ...

מעלות התקינו
מפז ושנהבים,
את החתן הזמינו
לתת קדושים.
מורניקה ...

אדיו קרידה

16. אדיו קרידה | מילים ולחן: עממי ביצוע: יסמין לוי

Adío Querida

Tu madre cuando te pario

Y te quito al mundo

Corazon ella no te dio

Para amar segundo

Adío, adío querida

No quero la vida

Me l'amargates tu

Hermosa sos en cantidad

Honestedad no tiene

Milliones si me vas a dar

Mi gente no te queren

Va, buxcate otro amor

Aharva otras puertas

Aspera otro ardor

Que para mi sos muerta

כאשר אימך ילדה אותך והביאה אותך אל אוויר העולם

לא נתנה לך לב לאהוב את האחר

להתראות, להתראות אהובתי

אני לא רוצה יותר בחיים

הפכת אותם למרירים עבורי

את כל כך יפהפיה

אבל כל כך שקרית

גם אם היית מעניקה לי מיליונים

לא היית זוכה באהבה ממשפחתי

לכי וחפשי לך אהבה אחרת

דפקי על דלתות אחרות

חכי ללהבה אחרת

באשר אליי, את מתה.

אדיו קרידה

על הבמה

כינור ראשון

תומר עינת - קונצרט
מייסטר

ליה שרמן
גרגורי נחמזון
יבגני בייבסקי
סופי פרדקין
טליה הרצליך

כינור שני

לודמילה גולד
לאה גדייב
אנה פורמן
ילנה זבריאנסקי
דנה ברזן
אלונה נוביקוב

ויולה

אדוארד קשווין
זאק אוונס
משה ג'יוואן

צ'לו

אודי ובר
לריסה לינצקי
אורלי שפירא
ג'קלין פיי

קונטרבס

אלכסנדר פורמן
נאי

יצחק ונטורה

גיטרה

ג'ו טיילור
רועי צעדי

גיטרה בס

עדי גיגי

כינור ערבי

פאדל מנאע

מנדול

גלעד וקנין

עוד

אליאס וכילה
מרינה טושיץ

בנג'ו

נפתלי אברג'יל

קאנון

אליהו אביכזר -
נגן ראשי

כלי הקשה

דניאל בלגזל

תופים

ידין אדר

דרבוקה

חיים אוזחיון
גלעד אמסלם

חצוצרה

עידית מינצר
אביאור רוקח
איתמר בן יקיר

טרומבון

מתן יונה
אריאל לייקין
לואיזה סלומון

סקסופון

רן דוד
נועם דרומבוס

אדיו קרידה

צוות אומנותי

תום כהן - מנצח ראשי, מעבד ומנהל מוסיקלי
מתן יונה - מנצח
אייל מזיג - מנצח
אתי תבל - מנצחת
קארין בן יוסף - מנצחת
אלונה ממן - מנצחת
מאיר בריסקמן - מנצח

אמיל זריהן - פייטן ראשי
ר' מאיר עטייה - יועץ מוסיקלי (אלא אנדלוסית)
חיים אוחנה - ספריה ופרוייקטים
אלדד תמיר - סאונדמן
צליל העמק - הגברה ותאורה
אבי נישניבר - צילום וידיאו

חברי ועד עמותה

יו"ר - יובל רכבי
מיכל רכבי
יפה ישראלי
יעקב כהן
יורם כהן

בעלי תפקיד

עופר אמסלם - מנכ"ל
לימור אמסלם - מנהלת שיווק ומכירות
שמעון יפרח - פרוייקטים
שירה אוחיון - מנהלת תוכן ופרוייקטים
אורי מלין - מנהלת הפקה
אילנה תורג'מן - מנהלנית
איציק אטיאס - מנהל במה
גיא שושן - ע. מנהל במה
אלדד תמיר - סאונדמן ומנהל טכני
עזי ירמיהו - כספים
יוכי בר, יפה אטיאס - שירות לקוחות ומנויים
איציק אלון, יפה בוסקילה - דיילות
ענת כהן - טלמרקטינג

אדיו קרידה

הקונצרטים הבאים

בסבוסה

שריף

קונצרט שכולו חגיגה! להיטי ארצות ערב והאיסלאם, אשר עשו דרכם ארצה, תורגמו לעברית והפכו לנכסי צאן ברזל בתרבות הישראלית. להיטים כגון "בסבוסה די", "רונה שלי רונה" (במקור "זחמה יא דוניה זחמה"), ועוד... על הבמה ישירו ביחד ולחוד - בעברית ובערבית - אדווה עומר בעלת היכולות הקוליות המרהיבות והכוכב הגדול ביותר של הסגנון המדובר - שריף. אורח מיוחד: נגן הקלידים הייחודי זיואר בהלול.

באר שבע - 26.5.19 | נתניה - 27.5.19

קרית חיים - 28.5.19 | יבנה - 30.5.19 | ירושלים - 3.6.19

גבעתיים - 5.6.19 | אשקלון - 6.6.19 | חולון - 11.6.19